

Összefoglaló értékelés és ajánlás

A f térrel mint „városi térrel” szembeni elvárások megjelenítése, többcélú használhatósága

Salgótarjánnak centruma, középpontja a F tér, melyet 1960–1970-es években a régi épületek lebontása után, az akkor magára találó magyar építészet legkorszerűbb elvei alkalmazásával építettek föl. Ez a tér – kisebb-nagyobb módosításokkal – a mai napig fennmaradt.

Szerkezetiileg két részre bontható, melyeket az észak-déli irányú 21.sz. f közlekedési út – Rákóczi út – választ el. A keleti oldali térrészt a Karancs szálló, a m vel dési ház, a „13-as” lakóépület és a Pécsk üzletház határol, dönt en burkolt tér, mely adottságai folytán többcélú használatra alkalmas. A nyugati oldali térrész határoló épületei a volt „Centrum”, ma „Sztár” áruház, a posta, a vasúti töltésnek támaszkodó „pavilon” földszintes épülete valamint a volt „SZMT” székház, ma irodaház. A tér közepén geometrikus zöldfelület található, ami mellett parkoló áll. Míg a keleti oldal – elvben – gépkocsival nem járható, addig a nyugati oldal forgalma zavarosnak min síthet . A gyalogos zónában az üzleteket feltölt gépkocsik mozognak, az irodaház el tti bevezet út parkolóvá alakult, ahol a gyalogos sz k járdákon haladhat, és a parkoló közepén a korábbi f tér kiemelt szobra - „19-es emlékm ” – áll. A bíráló bizottság elvárása a tervpályázati kiírás alapján az volt – melyet a kiírásban is közzétett lakossági vélemények is meger sítettek – hogy a F tér két oldala funkcionális és esztétikai szempontból egységesen használható, élhet legyen.

A benyújtott pályam vek a kívánt célt alapvet en két jellemz irányban kívánták elérni. A javaslatok közötti eltérést dönt en a Rákóczi út forgalmának és vezetésének kezelése jelenti.

Több pályázó a Rákóczi utat a F tér alá süllyeszteni javasolja, csökkentett forgalmi sávokkal, néhány pályázat ezt továbbgondolva a térszín alá parkolókat is tervez. A másik jelent s csoport a Rákóczi utat többnyire burkolat kiemeléssel jelezve átvezeti a F téren. A gyalogos forgalom szintbeli elválasztására két pályázat tett javaslatot: egy pályázat gyalogos aluljárót jelöl, és szintén egy pályázat gyalogos hidakat tervez az út keresztesítésére. Szinte valamennyi pályázat korlátozni javasolja a Rákóczi út forgalmát, ez a sávok csökkentésében és csak a tömegközlekedési, valamint a megkülönböztetett járm vek áthaladásának megengedésében jelenik meg. Egy pályázó javasolta, hogy a Rákóczi útnak a Pécsk út és a „3753 hrsz.-u” út közötti szakaszáról a gépjárm forgalom teljes mértékben ki legyen tiltva.

A Bíráló Bizottság a korlátozásokkal csökkentett, szintbeli átvezetést tartja olyan megoldásnak, mely az adott körülmények között a legmegfelelőbb. Ilyen javaslatot adott pld. az 5; 6; 12; 13; bírálati sorszámú terv.

Elfogadhatónak ítélte azokat a terveket is, amelyek a kétsávosra szánt kitért útpályát kiemelt szegélyek között, aszfaltburkolattal vezeti át. Ilyen pld. a 11. bírálati sorszámú terv.

Az útsüllyesztés – mely a tér szempontjából valóban egységesítő hatású – elleni legfontosabb érvként a hosszú levezető szakasz emelhető ki, mely az utat a F tér két oldalán árokszerelvénnyel teszi, megakadályozva a térszövetbe való bekapcsolását. A Bíráló Bizottság szerint Salgótarján városközpontját nemcsak a F tér, hanem a Rákóczi út ide vezető szakaszai is jelentik, ezért megjelenésüknek nagy jelentősége van. Az utak süllyesztésének költségei mellett az utcát is „elveszíteni” véli.

A pályázati kiírás szerint Somogyi József „Felszabadulás” szobrának megtartása kötelező volt. A Bíráló Bizottság kedvezőnek ítélte azokat a terveket, melyek e szobor számára kiemelt és hangsúlyos környezetet biztosítottak. Ilyenek az 5. a 11. és 12. bírálati sorszámú tervek.

A keleti térrész multifunkcionalitásának biztosítása a kérdéskör sarkalatos pontja. A Bíráló Bizottság, bár szakmailag jónak ítélte olyan javaslatokat, melyek a tér tengelyében vízmedencét, vagy állandó funkciókat (színpad) javasoltak, azokat a javaslatokat tartja elfogadhatónak, melyek időszakosan változtathatók, vagy olyan szökőkutakat terveztek, melyek vízgépészeti elemei a térburkolat alá süllyesztettek.

A nyugati térrészre a pályázók javaslatai igen eltérőek voltak. Azokat a terveket a Bíráló Bizottság elfogadhatónak tartja, melyek a parkoló megszüntetésére tettek javaslatot, de a fő út módosításával, vagy a szatellit tereken új parkolóhelyek kialakításával a parkolási mérleg pozitív marad.

A Bíráló Bizottság elfogadta azokat a terveket, melyek a vasúti töltésre tapasztott „pavilonsor” elbontását javasolták (ilyen pld a 9. és 12. bírálati sorszámú pályamű), de helyette új funkciójú épületre – süllyesztett parkoló az épület alatt – tettek javaslatot. A meglévő „19-es emlékmű” új helyre való elhelyezésével, vagy a F tér I történelmi elvitelével – melyre több javaslat érkezett – a Bíráló Bizottság egyetért.

Elnyben részesültek azok a tervek, amelyek a F tér teljes felületén azonos formavilágú és anyagú burkolati megoldást javasoltak.

Különösen méltányolta azon pályázók javaslatát, akik a városközpont egész területére azonos anyagú és rendszer burkolatot javasoltak. Ilyen az 5., 6., és a 11. bírálati sorszámú pályamű. Különböző színvonalú javaslatok születtek a víz látványának és játékainak megjelenítésére. A kérdés megítéléséhez tudni kell, hogy Salgótarján klímája az ország egyik leghidegebb pontjává teszi, így a vízmedencék, csobogók megkövetelése rövidebb ideig tarthat, mint az ország más területein. A f téren korábban telepített üveg-csobogó megkövetelése is hosszabb időt szünetel. Nyilvánvaló, hogy az esztétikai megfontolások mellett komoly gazdasági érvek is a vízfelület csökkentése mellett szólnak. Mindezeket figyelembe véve a Bíráló Bizottság azon terveket részesítette elnyerben, ahol a víz kismértékben, de hangsúlyosan, és főleg mozgó formában jelenik meg. A vízmedenceszer megoldást, kifejezetten nagy felület alkalmazását kedvezően ítélik.

A f tér megvilágítása – bár mellékesnek tekintik – rendkívül fontos. Ennek korszerű megoldása együttesen funkcionális, esztétikai és gazdasági feladat. A Bíráló Bizottság elnyerben ítélte azon megoldásokat, amelyek a térben elosztva a terület funkciójához illesztett fényerőt alkalmazva, a tér építészeti koncepcióját nem zavarva, egy részét azonban jól megvilágítva adtak javaslatot (pld. a 11. bírálati sorszámú pályamű). A kérdéssel kiemelten foglalkozott a 13. bírálati sorszámú pályamű, mely világítási koncepció tervet is mellékel, sajnálatos, hogy a terv egyéb vonatkozásaival nem tudtunk egyetérteni.

A térszövet és a f tér funkcionális viszonya kapcsolati rendszere

A kapcsolati rendszereket a városközpontban való mozgás szempontjából, gépjármű és gyalogos forgalom együttes elemzésével végeztük. A pályázati kiírásban a bíráló bizottság utalt arra, hogy korábban a 21. sz. f út átkelési szakasza – mely a f téren halad keresztül – az egyetlen kapcsolat volt a város északi és déli részei között. Időközben elkészült a 21. sz. út városközpontot tehermentesítő szakasza, a vasút nyugati oldalán, a Kossuth útig.

A Bíráló Bizottság rendkívül fontosnak tartja a város és a városközpont közlekedési szempontjából egyaránt, hogy a tehermentesítő út továbbépítése minimálisan a Salgó útig elkészüljön, ami által a városközpont a nehéz járművektől mentesíthető. A 21. sz. út Rákóczi úti szakaszára a pályázatok többsége a mai időszakra vonatkozóan is olyan forgalomcsillapítást javasol, melyben a városközpont területére csak a célforgalom, illetve átmeneti forgalomként a tömegközlekedés mehet be. A forgalmi korlátozás után a Rákóczi út szélességét két sávossá

csökkentették. A pályázatban a Rákóczi út megoldására hasznos és értékelhető javaslatokat tettek, és mivel már értékeltük azt, hogy a f tér alá bújtatott javaslatot az út szempontjából kedvezőnek tartjuk, a továbbiakban a felszínen vezetett megoldásokkal foglalkozunk.

Voltak pályázatok, amelyek a Pécsk utca és a Bem út közötti szakaszon megtartották a négy sávot, és csak a Pécsk utca, Kossuth út között szűkítették le. A pályázatok többsége a szűkítést a Bem út, Kossuth út között javasolja. Voltak megoldások, amelyek a leggazdaságosabbnak tartott javaslattal a meglévő sávokat megőrizték, és a szélső sávokat parkolási célokra használták föl (pld. az 5. bírálati sorszámú pályamű).

A forgalom csillapításának jelentős eszköze a csomópontokban alkalmazott megoldások minősége. Volt pályázat, aki ezzel a kérdéssel nem foglalkozott, volt terv, mely a Rákóczi út és a keresztelők utak csomópontját körforgalommal képzelte el, volt javaslat, mely a Rákóczi út – Bem út csatlakozást szűkítette, és a f utat a Rákóczi út – Bem út kapcsolatban oldotta meg. (pld. az 5. bírálati sorszámú pályamű).

A Pécsk utcai csatlakozást többen körforgalmi megoldással javasolták. E megoldások kétségtelenül a forgalom lassítását és csökkentését szolgálják. A Bírálati Bizottság egyetért a forgalomkorlátozás és csökkentés javaslataival, e vonatkozásban további vizsgálatokat tart célszerűnek.

Voltak szélsőségesnek tartható megoldások az észak-dél irányú útvezetésre, melyek nemcsak a Március 15. út kétirányú forgalmát vették figyelembe, hanem egy vasút melletti „egérút” megépítését is javasolták. Ez utóbbi megoldás nemcsak helyigénye miatt, hanem költségvonzata miatt sem fogadható el. A Rákóczi útra csatlakozó keresztutcák vonatkozásában többen javasolták a „3753 hrsz.” út lezárását a f útról. A Bírálati Bizottság ezzel a megoldással sem ért egyet.

A tervek döntő többségben javasolták a volt irodaház előtti út és a nyomda udvari út megszüntetését. A Bírálati Bizottság azokkal a megoldásokkal ért egyet, amelyek ez utakat megszüntették ugyan, de a megszüntetett burkolaton a kiszolgáló gépjármű forgalmat lehetővé tették.

Az utak egyre fontosabb tartozéka a kerékpárút, mely két pályázó javaslatában is megjelent. Salgótarján domborzati viszonyai miatt nem kifejezetten kerékpáros forgalomra alkalmas, ezért a kerékpárút nem volt kiemelt bírálati szempont.

Mivel Salgótarján városközpontja egyértelműen igazgatási, kereskedelmi és kulturális központ, továbbá nagyszámú lakás található e területen, a gyalogos forgalom a nap minden szakában intenzív. A Bíráló Bizottság elnyben részesítette azokat a terveket, amelyek a gyalogos forgalom számára olyan körülményeket biztosítottak, amelyekben a gépjárműforgalommal nem, vagy csak kis felületen találkoztak, nyugodt, városias gyalogos területek jönnek létre. Az észak-déli fő tengelyek, vasút és a Rákóczi út között azonban egy további összefüggő gyalogos útkiépítésének lehetősége rejlik, amelyet az irodaház megnyitásával lehet létrehozni. E gondolatot az 5. és 12. bírálati sorszámú pályázatok vetették föl.

A Bíráló Bizottság nem tartotta érdemlegesnek azon javaslatokat, amelyek a meglévő gyalogos terek lefedését javasolják.

A fő tér és a szatellit terek kapcsolati viszonyát vizsgálva a Bíráló Bizottság célszerűnek tartja azokat a megoldásokat, amelyek a nem teljesen homogén építészeti környezet egységes rendszerbe foglalására irányultak.

Ennek eszközei az azonos térburkolati anyagok, ezek formái az utcabútorok és az azonos elv szerint telepített – alakított növényzet. Több pályázó dicséretes módon a teljes térrendszeren belül azonos burkolati anyagok használatát javasolta (pld. az 5., 6., és 11. bírálati sorszámú pályamű).

Külön kell szólni az utak egységesítésének legelső módjáról, az utat kísérő növényzet, fák szerepéről. Salgótarján központja jelenlegi kiépítésében nélkülözi az utak melletti fákat. A kedvezően megítélt tervek kivétel nélkül tartalmazzák az út menti fásításra vonatkozó javaslatokat.

A térszövet differenciált használata

Az előzőekben utaltunk arra, hogy a városközpont épületei négy nagyobb funkcionális igényt elégítenek ki. Meg kell említeni, hogy ezek a funkciók mellett két új szempont elemzésére célszerű kitérni. Az első a forgalom, melyet már elemeztünk. A helyi és átmeneti forgalom önálló funkcióként is fölfogható.

A térszövet eddig külön nem említett használati jellege a reprezentáció. Salgótarján város központja, mint mindenütt a világon, az adott várost

megjelenít és bemutató terület, amelynek min ségi színvonala különösen egy olyan város esetében, amely értékeinek felbecsülése után növelni kívánja idegenforgalmi látogatottságát, kiemelt szempont.

A városközpont min sége azonban a turizmus szempontjain túlmutatva a város, a megye, kiterjesztve az ország lakossága számára értékei felmutatásával az önbecsülés és az önazonosság megnyilatkozásának fontos eszköze. Salgótarján polgárai számára a 60-as években világszínvonalúan épített városközpontjának rehabilitációja és kiegészítése olyan program, melyet a város minden lakosa a magáénak vallhat.

A díjazott pályázatokban megjelen funkcionális javaslatok a F tér használatát a mindennapi forgalom mellett, a reprezentációra is alkalmassá teszik. A F térr l induló passzázsok illetve a szatellit terek funkcióinak a pályázók szerint az üzletek gyalogos megközelítését illetve a pihenést kell szolgálniuk. Az 5. és 12. bírálati sorszámú pályam javaslatok különösen értékes, hiszen egy új passzázs megnyitását javasolja, mellyel a térszövet új teresedéssel és ezzel új funkció megjelenésével gazdagodhat.

Zöldfelületek kialakítása, fejlesztési javaslata

A bíráló bizottság el nyben részesítette azokat a terveket, melyek a F tér keleti oldalán a már kialakult zöldterületeket – de f leg azok értékes növényeit – megtartották, továbbfejlesztették figyelembe véve a téren átvezet és ide érkező gyalogos közlekedés irányait, és a tér ünnepi és kulturális rendezvényeinek helyigényét (pld. az 5. és 12. bírálati számú pályam).

A tér nyugati – állomás el tti – oldalán is elvárás volt a meglév fák lehet ség szerinti megtartása, de az ott lév növényzet vegyes fajtaösszetétele, biológiai állapota és habitusbeli különbségei miatt elfogadta a Bíráló Bizottság azokat a javaslatokat, melyek egy iránymutató koncepció érdekében ezeket részben, vagy teljesen feláldozta, esetleg fokozatos cseréjükét javasolta (pld. a 6. 11. 12. és 10. bírálati számú pályam).

A pályam vek bírálata során a Bíráló Bizottság megkülönböztetetten értékelte a Rákóczi út és a becsatlakozó belvárosi úthálózat fásítására tett javaslatokat (pld. a 10. és 12. bírálati számú pályam). Ezzel összefüggésben a F térr l induló passzázsok és távolabbi szatellit terek

zöldterületeinek átépítési elképzeléseit is értékelte a zsűri (pld. a 6. 11. 12. bírálati számú pályamű).

Fontos követelmény volt, hogy a tervjavaslat a meglévő növényzet vizsgálatára épüljön, és a növénytelepítési terv ennek, és a helyi klimatikus viszonyoknak megfelelően (pld. a 6 és 11 bírálati sorszámú pályamű).

A Bíráló Bizottság negatívan értékelte azokat a pályázatokat, melyek a fentieket figyelmen kívül hagyva „katalógusszerű” növényjegyzéket csatoltak. Ugyanígy hibásnak ítélte, ha a megadott faj és fajta mérete, koronaformája, városbeli alkalmazási feltétele nem felelt meg a helyszínrajzon és a látványképen ábrázolt téralakítási szándéknak (pld. 1 és 14. bírálati sorszámú pályamű).

A bírálat során azok a fejlesztési javaslatok minősültek elrejtőnek, melyek nagyobb összefüggő zöldterületek és azt kiegészítő facsoportok kialakítására törekedtek, alaprajzi és térbeli elválasztását biztosítva a F tér különböző funkcióinak (pld. 6. 11. 10. bírálati sorszámú pályamű).

Fontos bírálati szempont volt, hogy a fák, facsoportok elhelyezésénél a tervező figyelembe vette-e az építészeti háttér, a térhasználat, valamint a két „térfél” összekapcsolásának igényeit (pld. 6,11,12 bírálati sorszámú pályaművek).

A tervezett zöldfelületek megítélése szempontjából fontos követelmény volt, a megmaradó növényállomány megkülönböztetett ábrázolása (pld. 5. és 6. bírálati sorszámú pályamű).

A területi mutatók számszerű csatolásától eltekintettünk, ha a tervek grafikája egyértelműen mutatta a zöldfelületek és térburkolatok arányát.

Az utcabútorozási javaslatok közül azok megítélése volt pozitív, melyek formai kialakítása, anyaghasználata összhangban volt a tervezett tér kialakításával és illett a város összképébe.

A továbbtervezés szempontjából azokat az elrejtő környezetrendezési javaslatokat értékelték, melyek a térkapcsolat kialakításánál a hosszú távú megvalósítás lehetőségét magába foglalóan adtak javaslatot a kertépítészeti elemek és a tér burkolatának (ornamentikájának) kialakítására (pld. 6, 11, és 12. bírálati sorszámú pályamű).

A megvalósítás ütemezése

A Bíráló Bizottság véleménye szerint a tervezés jelenlegi fázisában csak nagyvonalakban lehet rámutatni arra, hogy egy él , m köd és igénybevett városrész átépítése igen bonyolult, hosszadalmas, a használók szempontjából kényelmetlen, a finanszírozás szempontjából költséges feladat.

A pályázók javaslata els sorban a Rákóczi út forgalmának módosítására irányul, ami el revetíti azt, hogy a F tér bármilyen nagylépték felújítása, átalakítása el tt a f úton szükséges munkákat kell elvégezni. A F tér burkolatának illetve a nyertes pályam vekben javasolt megoldások megvalósítása el tt tehát közm ,- és közlekedés építési munkákat kell elvégezni.

A megvalósítási munkák ütemezésénél kiemelked fontosságot tulajdonítunk a 21-es számú f közlekedési út városközponton átvezet tehermentesít szakasza továbbépítésének. Amíg az új út nem képes átvenni a Rákóczi út szerepét, addig a városközponton és a F téren áthaladó forgalom gyakorlatilag nem csillapítható.

Összegezve

A Bíráló Bizottság megállapítja, hogy a pályázat eredményes volt. A kiírók elvárása, javaslatok beszerzése a F tér egységessé tételére, a városközponti térszövet funkcionális gazdagítására a benyújtott pályam vek által teljesült. A díjazott és megvételnél részesített pályamunkákban megjelen javaslatok akár közvetlenül, de továbbfejlesztve, komplexen átgondolva kiválóan felhasználhatók a további programok és tervek készítéséhez.

Ajánlások

A Bíráló Bizottság, a kiíró Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának javasolja, hogy:

- a díjazott és megvételnél részesített pályamunkákat kiállítás keretében mutassa be a város lakóinak.

az eredményes pályázat díjazott pályam veinek felhasználásával készíttessen programot, illetve tervjavaslatot a F tér illetve a

városközpont felújításának, rehabilitációjának megvalósítása érdekében.

kiemelten kezelje a program és a terv a 13-as lakóépület eltti passzázs átalakítását, különös tekintettel annak zöldterületi fejlesztése tekintetében.

a pályázatban megfogalmazott, templom eltti támfal növényzettel való takarásának lehetőséget biztosító javaslatot kezelje kiemelten.

a program, illetve tervjavaslat széles körben egyeztetett, és véglegesített változata alapján a városközpont területére készíttessen szabályozási tervet, mely a következőkben itt történő bármilyen építési tevékenység tervezett irányú szabályozására alkalmas.

a város egész területére készüljön átfogó növénykataszter, mely alapján meghatározható azon növényfajták és fajok köre, melyek klimatikus és városi részi szempontból a hosszútávú fejlesztési tervekbe beépíthetők.

A Bíráló Bizottság ajánlja a kiíró Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának, hogy a 2001. évi Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem témájául választott „a F utca – a megújulás esélyei és problémái a vidéki települések központjában” - című konferencia ajánlásait a F tér és a városközpont továbbtervezésénél vegye figyelembe.

PÁLYAMUNKÁK RÉSZLETES BÍRÁLATA

1. Bírálati sorszámú pályamunka Ragszám: BE 20722607 OHU

A pályázó magasra állította a saját mércéjét. A munkaleírásban és a tervlapok szélén bemutatott lírai képek és szövegek, a pályázó Salgótarján iránti szeretetéről tanúskodnak, a benyújtott tervek viszont a tervezési terület egészére kiterjedően korrekten szakmai tartalommal ezt nem támasztották alá.

A tervi megoldások elnagyoltak, vázlatosak, például: a parkolási gondokat a F tér alatti parkoló garázzsal kívánja megoldani, lehajtóját a Klapka utcai parkolók helyére tervezi, viszont, hogy a lehajtó által érintett üzletháznak milyen sorsot szán a továbbiakban az nem derül ki. Nem derül ki a tervből, hogy hány darab gépkocsi elhelyezését tudja –

javasolja – a parkolóban biztosítani, és a m szaki paramétereit is ismeretlenek maradnak.

A tervezési terület útrendszerének változtatására nem tesz javaslatot. A tér derékszög koordinátarendszeréből kifordított, kollázsszerűen kialakított burkolatok – „nyílt, burkolt tér” – kapcsolata a környező épületekkel nem megoldott. Somogyi József „Felszabadulás” szobrának megtartásáról nem gondoskodik.

A zöldfelületek kidolgozatlanok, a meglévő és a tervezett fákat és egyéb növényfelületeket értelmezhető módon nem jelöli.

A m leíráshoz csatolt növényjegyzéke katalógus jellegű, a növények a helyszínrajzban nem beazonosíthatók.

A burkolatok anyagára, a terek bútorozására és világítására általános jellegű javaslatot ad, ábrázolásuk a helyszínrajzon esetleges.

A fenti hiányosságok miatt a tervezett terek funkciója, a burkolat és zöldfelületek aránya, valamint az épített környezetbe való illeszkedésük nem érzékelhető.

A terv befejezetlen maradt, így a szöveges munkarészben fő célként megjelölt „illeszkedési pontok”, „hangsúlyok” és az „építészeti minőség” megváltoztatásának lehetséges módjaira a pályázat nem adott megoldást.

bírálati sorszámú pályam

Ragszám: BE 20722608 3HU

A F tér egységesítésére vonatkozó alap gondolatát első sorban forgalomszervezéssel, a Rákóczi út F tér alatti átvezetésével javasolja megoldani. A lesüllyesztett út szolgálja a tér alá javasolt parkolóhelyek megközelítésére is. A lesüllyesztett út mellé – térszín alá – helyezi el a buszmegállókat.

A Pécsk út és a F tér közötti szakaszon a Rákóczi út szélességét lecsökkenti. A Kossuth út és a F tér közötti szakaszon a fő út négy sávját megtartja és ezekben egy-egy sávot kanyarodó és parkolósávnak javasol használni. E megoldással a F teret a Karancs szálló északi oldalától a Pécsk Áruház tömbje északi homlokzatáig terjeszti ki.

A „pavilon sor” eltti parkolót lecsökkenti és a „19-es emlékművet” kissé keleti irányban elmozdítva középpontba állítja.

A F térre javasolt burkolati rendszer ívelése indokolatlan, és ezt egyéb formai elemekkel sem támasztja alá. A választott burkolati rendszer és a

tér architektúrája nem rokonítható, ellentmondani látszik egymásnak. A burkolat anyagát, típusát, színét meghatározza, a piros térkőből kialakított rasztersávok idegenek a tér színvilágában. Somogyi József „Felszabadulás” szobra megmarad a helyén, azonban a környezete hátrányosan változik.

A F tér keleti oldalának növényzetét az íves padokkal megtartja, míg a nyugati oldalon a teret teljesen átépíti, a már „vágásérett” zöld juharok eltávolításával. Az itt lévő vízmedencét elbontja, helyette a tér hosszanti tengelyében feszített víztükröt, szökőkúttal kiegészített vízmedencét javasol. A vízmedence mérete, kialakítása jó, de túlzott hangsúlyt ad a „19-es emlékműnek”. A teret karakteres kettős fasorral zárja, a pihenőhelyek elhelyezése jó, de téves gondolat a díszmedence vizes játszóhelykénti használata. A Nyugati városrészbe vezető gyalogos tér és annak fasor kialakítása bizonytalan, a posta előterét a pavilonok tovább szűkítik. A Rákóczi utat szakaszosan fasorral szegélyezi. A passzázsok és szatellit terek felújításával, tartalmi bővítésével foglalkozik. A Pécskő Áruház és a „13-as épület” közé elképzelt „Híres emberek utcája” gondolat önmagában jó, de ennek megvalósítása a Múzeum téren már megkezdődött. Az utcabútorok és a térvilágító lámpaoszlopok elhelyezése követi a térburkolat ívét, de még így is bizonytalan a padok térbeni helye. A pályázat értékes javaslata: a város növénykataszterének elkészítése, hogy hosszú távon a zöldfelületek fejlesztése a helyi adottságok „térképe” alapján kerüljön meghatározásra. A bíráló bizottság a süllyesztett buszmegállókkal nem ért egyet, a fölé javasolt sátorlefedés újabb idegen formai elemként jelenik meg. A terven ábrázolt mélygarázs kicsi a műleírásban jelzett 300 autó elhelyezésére.

A terv azt bizonyítja a zsűri számára, hogy a Rákóczi út lesüllyesztése kevés értékelhető eredményt ad, a Rákóczi út mindkét ága árokba kényszerül, mely rendkívül kellemetlen hatást okoz, ugyanakkor megépítése magas költséget jelent.

bírálati sorszámú pályamű

Ragszám: CO 0000 9530052853 0000

A pályamű az abba a tervcsoportba tartozik, amely a Rákóczi utat a meglévő nyomvonalán, szintben átvezeti a F téren. A F tér egységesítését azonos burkolati elemekkel és azonosan tervezett növényzettel oldja meg.

A Rákóczi út F téren átvezet szakaszán is a térrészeken alkalmazott burkolati elemeket használja, és az átmen forgalmat is burkolati elemekkel csökkenti.

A Rákóczi út 2x2 sávját megtartja, és a széls sávok mellett kétoldalt fasort javasol. A F téri szakaszon az út középvonalában is zöldsávot és fasort javasol, mely vizuális kaput képez a tér felé, ezzel is segítve a forgalom csillapítását.

A „pavilonsor” el tti parkolóhelyeket megszünteti, ezzel tovább rontja a parkolási mérleget. A nyugati oldali irodaház melletti utat is megszünteti, így az üzletek feltöltése csak a tér burkolatán keresztül történhet.

A f téri két vízmedence-szök kút figyelemreméltó javaslat, melyek a maguk helyén megfelelő funkcionális szerepet töltenek be, amellet, hogy esztétikailag is kedvez hatásúak, A m vel dési ház el tti szök kút medence-szer kialakítása és ennek id szakos letakarása, valamint színpadként való használata er sen vitatható.

A kelet-nyugati tengelyre felf zött vízmedencék, melyek a tengelyt hangsúlyozzák, a tér másik szobrával nincsenek azonos tengelyen, ezért felvethet lett volna a "19-es emlékm " áthelyezésének gondolata. Kár, hogy burkolati és kertészeti elemekkel operál, funkcionális javaslatai nem életszer ek és er sen vitathatók.

Somogyi József „Felszabadulás” szobra köré-mögé telepített játszótér profán gondolatnak t nik.

A Pécsk Áruház tömbje északi oldalára javasolt étkez terasz elhelyezése bizonytalan és hibás, mert közel esik a közlekedési úthoz, és a szükséges kiszolgáló épület is hiányzik.

A szatellit tereket a F térrel azonos színvonalon, hasonló elemekkel oldja meg. A Mérleg úti passzázs lefedése további vizsgálatot igényel, a Városháza és a Múzeum közötti tér rész lefedésére tett javaslata hibás.

A zöldfelületek kialakítására az egész tervezési területen végigvonuló elemzést ad, de annak eredményeként adott javaslatai nem mindig értékelhet ek pozitívan (Pl. télikert a Városháza el tti téren). Fejlesztési javaslatai elaprózottak, így a sakktáblaszer en kialakított zöldfelületek nem tudnak a városon áthúzódó szövétté válni.

A telepítésre javasolt növényfajtákat részletesen meghatározta, általában a fajtaválasztás jó, de pl. a Rákóczi út fásítására javasolt nagyon karcsú oszloppformát nevel Acer platanoides 'Olmsted' alkalmatlan, ugyanígy a F térre javasolt növények habitusa, koronaformája nem alkalmas az itt megkívánt nagylépték téralakításra. Pozitívan értékelend az extenzív zöldtet k kialakítására tett javaslata (Pécsk Áruház, Garzonház lepényépület).

A gyalogos térburkolatok anyaghasználata jó, többféle színárnyalatú - Semmelrock típusú - térk b l kialakítva. A F tér burkolatornamentikája

elaprózott, és így nem hangsúlyozza, a tér irányulásait, vagy annak funkcióváltásait.

Utcabútorok elhelyezését és a javasolt térvilágítást a m szaki leírásban részletesen taglalja.

bírálati sorszámú pályam
0000

Ragszám: CO 0000 9528887472

A terv ábrázolásmódja jelzésszerű, ezért pontos m szaki meghatározások és értelmezések nehezen tehetők.

A tervező a F téren szintben átmenő Rákóczi utat kétsávosra csökkenti, és a sávok között zöldfelületet tervez. Ennek mérete jelentős növényzet telepítésére nem nyújt lehetőséget, és a gyalogosok biztonságát sem szolgálja „elfogyó” jellege miatt.

A F tér két része közötti aluljáró költséges, ugyanakkor valószínűsíthető, hogy a használók körében sem váltana ki egyértelmű szimpátiát.

Vitatható a vasút melletti „pavilonsorra” javasolt emeletráépítés, ami a nyugati városrészsel való vizuális kapcsolatot csökkenti. Ez elhárítja a „pavilonsor” elhárított megszüntetett parkoló a földszinti üzletek feltöltését, kiszolgálását problémássá teszi.

A F téren a Pécskő Áruház és a Karancs Szálló közé befeszül fasorokkal – ellentétesen a térrendezési szándékkal – szétválasztja a tér keleti és nyugati oldalát. A F tér burkolat kialakítását – lineáris kelet-nyugati irányú, - az építészeti térfalakhoz alkalmazkodó rendszer jellemzi. A természetes anyagok (gránit, kő, fa) használata értékes gondolat, különösen a pihenő tereken. A tér központi részét egységesen burkolja, de az elaprózott vízfelületekkel beszűkíti. A „vízforrások” és „vízmedencék” a tér használhatóságát korlátozzák, flexibilitását csökkentik.

A sávokban alkalmazott felületeken a „domb” jelzések pontosabb tervi bemutatást igényeltek volna.

Somogyi József „Felszabadulás” szobrát megtartja – kiírás szerint – ugyanakkor a környezete bizonytalan az aluljáró rámpa rávezetésével, és a mellé állított padokkal.

A F térről induló passzázsok és szatellit terekre tett funkció szerinti besorolása jó, de azok fejlesztésére tervi javaslatot nem tesz. A térvilágítást és az utcabútorokat a terve ábrázolja, ez utóbbiak helykijelölése a térben valóban jó.

A meglevő parkolóház magassági b vítése elvben elképzelhető, de ennek tervi megoldása a megadottnál b vebben szükséges. A parkolóhelyek számának e térségben való növelésének ellentmond a 3753 hrsz-ú út Rákóczi útra való kikötésének megszüntetése, ami a belső utak terhelésének növekedését jelenti.

A terv nem tudta egységes f térré szervezni a két térfelet. Nagyvonalú gondolatot tükröző sávós burkolatrendszer a sokféle k használatával és a felületek domborzati megemelésével elaprózottá vált, és esetenként akadályozója a m vel dési ház eltti nagy rendezvényeknek.

Bírálati sorszámú pályam
0000

Ragszám: CO 0000 9527907971

A terv a választott rendszerével a leggazdaságosabb megoldások közé tartozik. A Rákóczi útnak a Kossuth út – Bem út közötti szakaszát négysávosként meghagyja, a F teret egységesen – annak keleti és nyugati részét – azonos burkolati rendszerrel oldja meg, azonban javaslata túl monoton, hangsúly nélküli, világos színű 50x50 cm-es betonlapokból kialakítva. Kivételt a F tér centrumában pontszerűen megjelenő gránit burkolat képez.

A F téren szintben keresztülvezetett forgalmat korlátozza, kiemelt burkolattal és burkolati jelekkel csillapítja.

Az út átvezetésére javasolt burkolati megoldásra a terv nem ad anyagminőséget, így nem tudjuk, figyelembe vette-e a járműforgalom koptató és szennyező hatásait. A tér nyugati oldalán m köd parkolót megszünteti, de parkolási mérlege pozitív marad, mivel többlet parkolóhelyet a tervezési terület más részein alakít ki.

A Bem út – Rákóczi út csatlakozásánál egyértelmű helyzetet teremt a f útnak a Bem útra történő rávezetésével. A csomópont kialakításával a templom eltti támfal növényzettel való takarásának lehetőségét teremti meg. A Rákóczi út két szélső sávjában parkolóhelyeket és buszmegállókat alakít ki. A parkolók vonalában fasort tervez, amely mind esztétikai mind ökológiai szempontból kedvező.

A terv funkcionális javaslatai további pozitívumot tartalmaznak a tervezési terület észak – déli irányú, új gyalogos tengelyének feltárásával, amelynek kétségtelenül sarkalatos pontja az irodaház áttörése, és belső udvarának bekapcsolása a gyalogos forgalmi rendszerbe.

A F tér keleti oldalának mai rendjét meghagyja, azokat két új elemmel b vítí. Az egyik a tér tengelyében elhelyezett, a burkolat síkjából indított

szök kút-háló, a másik egy négyzethálóban kiosztott fásítású sörkert, amelynek kioszkját a Pécsk Áruház északi homlokzata előtt helyezi el. Bármilyen épület ide való elhelyezése a tér építészeti kompozíciós egységét megbontja, ezért a bizottság ezzel a javaslattal nem ért egyet. A helyén maradó Somogyi József „Felszabadulás” szobra e fásított négyzet telepítésével sajátos, intim hangulatú térrészt kap.

A zöldfelületek kialakítása szerves részét képezi a tér egészére adott fejlesztési javaslatnak. A két térrész zöldfelületeit a funkcióknak megfelelően ellentétesnek alakította. A nyugati oldalt feszes rendszerbe telepített növényzet dominanciája, a keletit pedig a nagykiterjedés burkolatok jellemzik. Ennek feszességét feloldja a jelenlegi kertépítészeti kialakítás formavilágának tovább vezetése. A sörkert „védelmét” szolgáló dombok léptéke aránytalanul kicsi a tér léptékéhez viszonyítva. Értékes javaslata a tervnek a tér nyugati oldalán az idős fák elnevelt platánfákkal történő lecserélése, így fokozatosan kialakítva a tér végleges architektonikus rendjét, melyhez közvetlenül kapcsolódik az északi és déli irányban tovább vezetett, újonnan kialakított gyalogos tengely.

A „19-es emlékművet” más környezeti pozícióban változatlanul megtartja.

A Star áruház elé tervezett vendéglátó teraszt a Bíráló Bizottság feleslegesnek ítéli.

Növénytelepítési javaslata szakszerű faj- és fajtaválasztékot kínál, mind a díszfák, mind a cserjék vonatkozásában, figyelembe véve az ökológiai viszonyokat és a térarányokat, pl. Rákóczi út fásítására ajánlott gömbkoronás kiris (*Fraxinus ornus* „Mecsek”).

A tér nyugati oldalán felújítva megtartja a jelenlegi vízmedencét. A F térre javasolt szök kút nem bontja meg a járófelület egységét, mert gépészeti műtárgyait a térszín alá süllyeszti. Mészaki javaslata figyelembe veszi a helyi klimatikus viszonyokat. Az utcabútorokat a terven ábrázolja, a F téren ülőfalakat, a nyugati oldalon mobil padokat tervez. A javasolt archaizáló stílusú – Schönbrunn és Kandeláber – típusú világító testek nem illenek a környezetbe.

A terv egyik legfontosabb – bár nem legolcsóbb – kedvezően értékelt gondolata a teljes városközponti közlekedési terület gyalogos forgalmú térrészeinek azonos anyagú burkolatára tett javaslata.

A pályamű rangsorolás nélkül 1.000.000 Ft-os II. díjban részesült.

A terv a Rákóczi út sz. kítését és az átmen. forgalom korlátozását javasolja. A gépkocsi forgalom a F. téren át szintben halad. A F. tér keleti és nyugati oldalának egységességét azonos burkolati anyagokkal, a m. vel. dési ház kiemelt tömbjének szélességéhez illeszked. burkolati rendszerrel hangsúlyozza.

A F. tér m. vel. dési házra mer. legesen állított f. tengelyének nyugati oldalán egy szoborkompozícióval hangsúlyozza a tér karakterét.

A „pavilon sor” el. tti parkolót megszünteti, a „19-es emlékm. vet” helyér. l. eltávolítja.

Somogyi József „Felszabadulás” szobrát helyén hagyja, de környezetét az új térhez alakítja.

A F. téren elhelyezett 5 pilonba világítási elemeket állít, amely pilonok a teret elfogadhatatlanul megosztják, építészeti arányait megváltoztatják, és a tér multifunkcionalitását megszüntetik.

A vasúti aluljáróra szervezi a keresztirányú gyalogos közleked. utat – mely jelenleg is az – és az útra fasorokat tervez. Ez hangsúlyozza a közlekedési vonalat, de zavarhatja is a forgalmat.

Az üzletek feltöltése csak a térburkolatról történhet.

A zöldfelület alaprajzi és térbeli kialakítása átgondolt, karakteresen tagolva vagy összekapcsolva a különböző funkciójú tereket. A meglév. növényzetr. l. részletes felmérést és értékelést készített. A vizsgálat eredményét figyelembe vette a telepítend. növényfajok kiválasztásánál.

A két forgalmi sávra sz. kített Rákóczi utat váltakozva fasorral szegélyezi, és a két hosszanti térb. vületben markáns facsoportok telepítésével a városközponton átvezet. zöld tengellyé fejleszti. A F. téren a zöldfelületeket és azokat kiegészít. pihen. helyeket a tér szélén helyezi el, ezzel is fokozva a tér kelet-nyugati irányulását, és városképi jelent. ségét.

Növénytelepítési javaslata értékes, a helyi ökológiai viszonyoknak és a tervezett téralakítási szándéknak megfelel. fajokat jelöl meg. A továbbtervezés számára jól hasznosítható gondolat a tér nyugati oldalán kialakított „hársfaliget” benne pihen. és várakozó helyekkel.

A Rákóczi utat a Pécsk. utcától az Arany János utcáig „sétáló utcaként” alakítja ki, lendületes burkolati raszterrel optikailag összekapcsolva az utca két oldalát. Ugyanezt a ritmust követik a kiül. teraszok és facsoportok is. A F. tér és a sétány találkozásánál jól oldja meg a burkolat váltást, kiemelt hangsúlyt adva a két térfél összekapcsolásának és a „dísztéri funkció” kifejezésének. Ezt er. síti a teret kontúrozó széles burkolati sáv, mely közvetlen átvezetést ad a nyugati városrész és a térr. l. nyíló passzázsok felé. A térkapcsolatok magasságilag is átgondoltak, pld. a díszmedence felé lépcs. szintváltás, a „13. sz. épülethez” hosszan elnyújtott rámpa vezet. A térburkolatok rendszere jól

leolvasható a tervr I, de azok anyagát nem határozza meg. A tervezett vízfelület mértéktartó, helykiválasztása mérete és a körülötte kialakított pihen tér szépen megoldott. A tér nyugati oldalán a vízmedencét és az abban lévő üveg térplasztikát megtartja, felújítását javasolja.

A Rákóczi út forgalmi sávjainak kettőre csökkentésével a Bíráló Bizottság egyetért. Az útmenti üzletek megközelítéséről és az ehhez szükséges gépkocsi forgalom kezeléséről csak az út egy szakaszán gondoskodik.

A múzeum és városháza közötti ívelt lépcső sor megváltoztatása indokolatlan, a remélt eredmény nincs arányban az erőfeszítéssel.

A garzonházak előtti öblösödés parkolóvá alakítása forgalmilag is kedvezőtlen és kevésbé indokolható.

E kritika ellenére a bíráló bizottság szimpatikus gondolatnak tartja a F tér „folytatását – kiterjesztését” a Rákóczi út kedvezőtlen térélményt adó fásított, ligetszerű szakaszainak alakítására.

A zöldfelületek kialakítását, a fasorok szabályos rendjét, a telepítendő fák fajtakiválasztását ugyanaz a nagyvonalú téralakítási és a használati funkcióknak alárendelt szándék jellemzi, mint a F teret és a Rákóczi utat kísérő sétányt egységes egészzé ötvöző burkolat architektúráját.

A pályamű rangsorolás nélkül 1.000.000 Ft-os II. díjban részesült.

7. bírálati sorszámú pályamű
0000

Ragszám: CO 0000 9521886153

A tervező dicséretre méltó alapossággal tanulmányozta Salgótarján város múltját és építésének történetét. A műleírásban gazdagon dokumentálta a régi várostérképeket és a korabeli képeslapokat, amelyek a régmúlt hangulatát idézik fel.

Tervében javaslatot tesz a régi Salgótarján fő utcájának illetve régi épületei telekosztásának felidézésére.

A mai tereken megjelenő régi házak helyén kiskockaközburkolatot, az utcák helyén nagykockaközburkolatokat ajánl, természetesen csak ott, ahol ez ma még lehetséges.

A bíráló bizottság a pályázó műleírásában tett számos építészeti jellegű bíráló megjegyzésével egyetért, ugyanakkor a valódi mai utcák és terek, a meglévő, 1960. és 1980. között épült épületek és környezetük

kapcsolatára várt e pályázat keretei között javaslatokat, érthetetlen, hogy miért pont a II. világháború utáni id szak állapotát rögzíti.

A terv javaslatot nem, vagy csak igen szerényen tesz. Ilyen a Rákóczi út forgalmi sávjainak csökkentése és a forgalom korlátozása. A F tér nyugati oldalának teljes egészében parkolóvá tétele, az értékes id s faállomány megszüntetése árán nem helyeselhet . A terület értékes zöldfelületeit megszünteti, és helyette megvalósíthatatlan „gyümölcsös” kerteket javasol kialakítani a városközpontban és a Rákóczi út mellett. A Bíráló Bizottság úgy értékeli, hogy egy nosztalgikus gondolat – igaz konzekvens – végigvitele nem az a típusú város- és környezetrendezési módszer, amely a mai Salgótarján problémáit képes megoldani.

bírálati sorszámú pályam
0000

Ragszám: CO 0000 9528626666

A terv racionális alapgondolata a meglev úthálózat elfogadása, illetve a pályázó által szükségszer nek ítélt átalakítása révén valósult meg. A Rákóczi út forgalmát két sávra korlátozza, míg a küls sávokban dönt en parkolóhelyeket javasol. A Rákóczi út keleti oldalán kerékpárutat vezet, melyb I korrekt lekötések indulnak a keresztutcák felé. A jelent sebb csomópontokban körforgalom kialakítását javasolja. A terv a pályázat kiírási alapelveivel ellentétben nem oldotta meg a F tér két oldalának alaprajzi és térbeli egységesítését. Változatlanul fenntartotta az állomás el tti tér gépkocsi forgalmát, a Rákóczi út átvezetését (forgalom csillapítás vagy burkolat váltás nélkül) és a tér centrumában a buszmegállót. A Bem útra történ buszmegálló kialakításával (áthelyezésével) a Bíráló Bizottság nem ért egyet. A szatellit terek közlekedési rendszerét is megtartja, azokon csak kisebb módosításokat javasol.

A parkolóban a „19-es emlékm ” megtartását sem a szobor, sem a parkoló szempontjából nem tartjuk kedvez döntésnek.

A F tér nyugati oldalának kialakult rendszerét megtartja, azokon más tekintetben nem változtat.

A F tér keleti oldalán plusz funkciókat javasol, ilyen a két vízmedencének a tér közepén való elhelyezése. Ez a megoldás vitatható, bár egy szépen megoldott vízfelület kedvez látvány, viszont elhelyezése itt a tér többcélú használatát korlátozza.

A „Fórum színpad” elhelyezése esetleges, egy állandó színpad kiépítése sem a tér multifunkcionalitása, sem a színpad szempontjából nem helyeselhet, különösen nem Somogyi József „Felszabadulás” szobra háttérében.

A Karancs Szálló étterméhez kapcsolódó kerthelyiség, mely a szálló tervezőjének eredeti gondolata, megvalósítása feltehetőleg hasznos lenne.

A F tér burkolatának formai kialakítására tett tervi javaslata túlzott aprólékosságával a teret lemerevíti, a tér nagyvonalú kezelését vizuálisan bizonytalanná teszi.

A térstruktúra lényegében a jelenlegi állapotot konzerválja, mely akadályozza a F tér zöldfelületeinek nagyléptékű továbbfejlesztését. A javasolt átépítések csak jobbító szándékú formai korrekciók, melyek a térhasználat szempontjából nem jelentenek minőségi változást (pl. az állomás előtti szökőkutas tér). A Rákóczi út fásítására tett javaslata jó, de a F térre tervezett szoliter fák a tér megosztottságát fokozzák.

A terek bútorozására és térvilágítására a terv nem tesz javaslatot.

9. bírálati sorszámú pályam
0000

Ragszám: CO 0000 0066509686

A pályázó a tér egységesítésére a közlekedés – forgalomszervezés kísérletei helyett sajátos utat választott. Nem törekszik egységes, térfalak által határolt tér létrehozására, hanem az egyes terek – F tér és a szatellit terek – közötti vizuális és minőségi kapcsolatot kívánja hangsúlyozni.

Elképzelésének megfelelően a városközpont forgalmi rendszerének, az utak vezetésének, a forgalomcsillapításnak a változtatását nem irányozza elő.

Egyetlen közlekedési javaslata a „pavilonsor” épületének átépítésével együtt létesítendő többszintes mélyparkoló, melynek létesítése a talaj és talajvíz miatt költséges megoldás.

A bizottság az üzletház átalakítás benyújtott tervi formája ellen nem emel kifogást, mivel az épület paraméterei a mővelődési házzal

rokoníthatók. Az épület alá tervezett parkoló jó gondolat, amely a későbbiek során megfontolást érdemel.

A pályázó programszerében a Rákóczi út két oldalán kialakult térrészek egymástól egyértelmű differenciálását javasolja. A nyugati oldalon a meglévő növényzet felhasználásával zöld ligetet-parkot alakít ki, míg a keleti oldalon kemény városias teret javasol, de összességében szerény a zöldfelületek alaprajzi és térbeli fejlesztésére tett javaslata. A látvány a két térfél közötti kontraszt – tervezője szerint – pozitív feszültséget kelt. A keleti oldalon változatos magasságú öt fatornyot helyez el, melyek borovi fenyőből épülnek. A tornyokban szórakoztató és vendéglátó funkciókat javasol elhelyezni.

A művelődési ház előtti térrészt élénk színű fagyálló lapokból, képzőművészeti minőségűvel javasolja burkolni. A burkolaton négyzethálós rendszerű térvilágítást tervez.

A Bíráló Bizottság a javasolt megoldással nem ért egyet.

Az esetlegesen elhelyezett fatornyok és a meglévő, döntően beton és mink homlokzatú épületek különbözősége nem egymást kiegészítő építészeti teret, hanem az ideiglenesség és az improvizáció érzetét keltik.

A tér egységesítését tovább rontja a négyzet alakú színes burkolatú mező, amely harsányságával a tér formai széthullását erősíti. A tér szélén megtartott Somogyi József „Felszabadulás” szobor helye érdemtelenül és esetlegessé válik.

A nyugati térrész liget kompozíciója – megtartva a faállomány értékes egyedeit – színvonalában megnyugtatóbb, értékesebb.

10. bírálati sorszámú pályamű

Ragszám: Pót-átvételi elismervény

A terv elvi kiindulása – a pályázati kiírásnak megfelelően – a környezet épületek építészeti hatásának megérzése és a kettészakadt tér egységesítése.

A Bíráló Bizottság egyetért a F tér térbeli kiterjesztésének szándékával is, melyre a terv a Rákóczi út átalakításával a Pécsk utcától a Karancs Szálló mögötti szervízútig tesz javaslatot.

A Rákóczi út ezen szakaszát tényleges „sétatérre” szélesíti, „a faltól-falig” befeszül, egy szintre felemelt térburkolattal és a tervezett kettős fasorral, lehetőség szerint kiülteraszok és pihenőhelyek kultúrált elhelyezésére.

A Rákóczi út Pécsk utca és Bem utca, valamint Karancs Szálló és Arany János utca közötti szakaszán az utat kétsávosra redukálja nem

minden kompromisszum nélkül, de a Bíráló Bizottság ezt kedvez megoldásnak tekinti.

A F tér nyugati oldalán a meglévő faállomány feláldozásával a jelenlegi teret teljesen átalakítja. Az új tér a kelet-nyugati hossz tengelyre állítva félköríves zárással a F tér felé fordul, markáns növényi háttérrel a pavilonsortól elválasztva, ugyanakkor a két térfél összekapcsolását fokozza.

Az új téregyüttesben a facsoportokkal kiegészített zöldfelületek – zöld szigetek – jól tagolják, és nemcsak alaprajzban, de térben is jelzik a tér különböző funkcióit.

A téralakítással összhangban tesz javaslatot az utcabútorok elhelyezésére és a térvilágítás kialakítására. Dicsérendő a Karancs Szálló eltti leállósáv megoldására tett kísérlete.

A szabadtéri színpad igénye nem vitatható, de elhelyezése esetleges. A kiírásban megtartandónak ítélt Somogyi József „Felszabadulás” szobrának helyszínrajzi ábrázolása a tervből hiányzik.

A tervezett zöldfelületek és gyalogos térburkolatok aránya nem kiegyensúlyozott, a tér kismértékű asszimetriája kedvezetlen hatású. A F térről induló passzázsok és távolabbi szatellit terek fejlesztésére komplex javaslatot nem ad, a terv csak a burkolatok egységesítésére törekszik.

A teljes tervezési területen a parkolóhelyek száma a meglévőkhöz képest csökken, ami a használat szempontjából kedvezetlen.

A pályamunka 300.000 Ft-os megvételben részesült.

bírálati sorszámú pályamunka

Ragszám: CO 0000 9521886137 0000

A terv koncepciója, a F tér egységesítését, a Rákóczi út forgalmának csökkentésével és a tér burkolati elemeinek és növényzetének egységesítésével, elfogadható. A 2x1 sávra csökkentett Rákóczi utat a F téren szintben vezeti át, melyet burkolattal emel ki, a gyalogos forgalmat zebrákkal irányítja.

A F tér burkolata a meglévő déli ház épületéhez igazodó raszterével és anyaghasználatával kedvezően hangsúlyozza a tér két oldalának egységét. A meglévő déli ház színház tömbjével azonos szélességű és a keleti oldali útszakasztól megközelítőleg a jelenlegi „pavilonsorig” terjed hosszúságú kert – labirintus – színes és izgalmas térképzési elem.

A tér jelenleg szétszórt zöldfelületeit megszünteti és tartalmában újra fogalmazva kiemelt hangsúlyt kapnak az új térszerkezetben. Koncepciójának lényege a városközponton kelet-nyugati irányban – a

Pipis-dombtól a Pécsk -dombig – átível zöldfelületi kapcsolat kialakítása. Ennek meghatározó eleme a tér nyugati oldalán kialakított összetett gondolatokat magába záró „városi kert”. A kert a F tér felé bebillen zöld ék k fallal körülzárt tömegformálásával ellenpontozza a m vel dési ház tömegét. A falakon belül sövényekkel, szök kutakkal kiegészített csendes pihen helyeket alakít ki háttérben a kávéház kiül teraszával. A „zöld ék” a Rákóczi út vonalában egy zöld tengellyé változik az utat szegélyez fasorral. A tér keleti oldalán karakteres nyírt él sövények formájában zárja körül a f teret. A zöldfelületek folytonosságát a Pécsk domb természetes növénytakarója felé a m vel dési ház lapos tetejére javasolt zöldtet kialakításával biztosítja. Növénytelepítési javaslatában pontosan meghatározza minden növénycsoport fajtáját, ezek mindegyike megfelel a tervezett tér alakításnak és a helyi ökológiai adottságoknak. Erénye a javaslatnak, hogy kevés, de karakteres fát javasol telepítésre (Carpinust nyírott sövénynek, Tiliát a téren átvezet nyírott fasornak, Gledítsiát a Rákóczi út fasoraként). A f téren a zöldfelületeket és az azokat kiegészít pihen felületeket a tér szélén helyezi el, ezzel is fokozva a központi tér kiemelését. A Rákóczi utat a Pécsk utcától az Arany János utcáig jó ritmusú raszterral tagolt burkolattal alakítja sétáló utcává, ennek eredményeként rendezetté válik az építészetiileg tagolt utcakép. A F tér burkolatkialakítását az építészeti hangsúlyok és térkapcsolatok er sítése jellemzi.

A tér nyugati oldalán a volt Centrum Áruház pillérosztását követik a téren átfutó széles raszterek, a keleti oldalon a „dísz” téri funkciót kifejező burkolatornamentikát tervez.

A „városi kert” faburkolata annak intimitását hangsúlyozza. A vízfelületeket el nyösen a burkolatból feltör szök kút formájában javasolja a tér déli oldalán végigvezetve. Jó gondolat, hogy az alapsíkban a víz látványát fényesen csiszolt gránit burkolattal fejezi ki, de ennek használata a balesetveszély miatt meggondolandó!

Somogyi József „Felszabadulás” szobrát változatlanul meghagyja, a vasútállomás irányából indított gyalogos tengely végpontjaként.

A f tér minden részletére kitér dísz- és térvilágítási javaslatot ad a m leírásban.

A térr I induló passzázsok és szatellit-terek fejlesztési javaslata a f térrel összhangban van.

Kiemelend az Erzsébet tér átépítési javaslata, jól kijelölve a f térr I áthelyezendő üvegplasztika helyét.

Környezetkialakítása a továbbtervezés számára értékes javaslatokat tartalmaz.

A Rákóczi út mentén két oldalt telepített fasor hangulatos utcaképet eredményez.

Kedvező megoldás, hogy a F téren kialakított burkolati és növényzeti formarendet és rasztert a teljes tervezési területen végigvezeti. A pályaműben kialakított szép kert azonban nyilvános városi térré nem javasolható.

A F tér szökőkút sorára tett javaslata bár tetszetős, de a tervezett helyen, a gyalogos forgalmat zavarja, alkalmazása ezért itt nem javasolható.

Kedvezőtlen, hogy a Rákóczi út szűkítését csak a Pécskő utcától tervezi, az itt tervezett keresztelés nem elégíti ki az igényeket.

A Rákóczi út tervezett szűkítésével az útra kapcsolt intézmények és üzletek kiszolgáló forgalma nem biztosítható zavartalanul.

Hiányzik az áruház mögötti udvar funkcionális rendjének javaslata. A tervezési területen a javasolt megoldásokkal csökken a parkolóhelyek száma, ami kedvezőtlen a munkahelyi közlekedés szempontjából.

A pályamű 300.000 Ft-os megvételben részesült.

bírálati sorszámú pályamű Ragszám: BE 20722616 8 HU

A pályázó a jelenleg négysávos Rákóczi utat kétsávosra szűkíti, megtartva az eddigi nyomvonallevezetést. A kétsávos úton a Bem úttól a Kossuth útig a forgalmat korlátozza. A Pécskő utcai csomópontba körforgalmat tervez.

A Bem úti csomópontot két forgalmi sávra való csökkentés miatt egyszer szűkíti.

Az út két oldalán kétsávos fasor telepítését javasolja.

A F téren szintben átengedi az autóbuszokat, kis ívű nyomvonal módosítással, amely a további lassítást szolgálja.

A F tér két oldalán azonos térburkolati elemeket használ. A keleti oldalon megtartja illetve kiegészíti a meglévő faállományt, melyet közel parabola vonalban rendez el. A nyugati oldalon a meglévő faállományt figyelembe veszi, és azt kiegészíti.

A nyugati oldali „pavilonsort” elbontani javasolja, az elülső levél parkolót megszünteti.

A tér kialakítását egy kelet nyugati irányú hossz tengelyre szervezi, melyet a kutak sorával hangsúlyoz. A burkolat vonala nyugat felé nyúló parabola ív, melyet a burkolat váltásával és e vonalra helyezett kandeláber sorral emel ki. Az új telepítésű fák szintén e vonal mentén telepítettek.

A tetszetős elgondolás hibája, hogy a Rákóczi út mentén parkolási-leállási lehetőséget nem biztosít, amit a meglévő funkciók pedig megkívánnak. Vitatható a Rákóczi út f téren átvezetett kis íve.

A F tér nyugati oldalán kialakítandó „Id kapu”, mely a hangsúlyos f tengely záró eleme, a tér architektúrális elemeivel nem rokonítható.

A pályamű leginkább vitatható javaslata a vasút mellett magasan vezetett kétirányú „egérút”, mely hely hiányában nem valósítható meg. Az „egérút” elterített városi panteont, id kaput javasol megépíteni, az úttal közel azonos szinten kerti vendéglátást, egy nyugalmat igénylő pihenő centrumot javasol.

A Mérleg utcai irodaházon keresztül vezetett passzázs hasznosítható javaslat, lefedése viszont indokolatlan.

A városháza és a múzeum közötti lépcső átalakítására vonatkozó javaslat indokolt lehet, de nem érzékelhetjük, hogy a jelentős befektetéssel megvalósítható átalakítás után a javasolt funkcióra – rendezvények – a forgalmas csomópont közelsége miatt alkalmas lesz-e.

A volt nyomda épületére tervezett parkoló elméletileg megoldható új épület építése mellett, de megközelítése az „egérút” kialakíthatatlansága miatt nem lehetséges.

A F tér kialakítása építészeti szempontból nagyvonalú és szimpatikus. A keleti rész multifunkcionalitása biztosított, a nyugati rész pihenőkertként való működése is valószínűsíthető.

Véleményünk szerint nem megalapozott – sem funkcionálisan sem formailag – a tér egyes részeinek különböző id szakaszokra történő utalásának indoka. A tervezett módon a múlt ugyanis építészeti vonatkozásban megszűnt. A tér körül a közelmúlt épületei állnak, a jelen a mostani helyzet, amelyen a város javítani kíván. A jövő pedig az eredmény lesz, amit – ha a pályázók jó és sikeres terveket nyújtanak be – megvalósítani tudunk belőle.

A dromosz mentén tervezett szökőkút – medencesor, mely jelölni hivatott a

tengelyt –, túl hangsúlyossá vált. A F tér keleti oldalán lévő kávéház feleslegesnek is tűnnek, helyzetük a pályázó gondolatsorával sem magyarázható. Fenntartásuk, működtetésük problémás.

Zöldfelületek kialakítását ugyanaz a nagyvonalú térkapcsolatot teremtő mikrokörnyezetet humanizáló szándék jellemzi, mint a tér egészének megfogalmazását. Az új koncepció érdekében a tér nyugati oldalán megszünteti a jelenlegi parkot, de a M vel dési Ház és a Karancs Szálló elterében megtartja.

A tér keleti oldalának nagy nyitottságát a nyugati oldalon egy nyomatékos, architektonikus tömör kialakítású zöldfelülettel ellenpontoszza, háttérben a függő kerttel. A vasúti töltés elé teraszosan

kiemelt zöldfelület a tér vizuális átvezetést ad a háttér táji környezeté felé.

A belváros tengelyében egy valóságos „promenádot” alakít ki, a Rákóczi út mindkét oldalán végigvezetett gömbkoronájú kettős fasorral.

Érdeme a tervnek, hogy az utak fásítását következetesen végigviszi az egész tervezési területen (pl. Pécskút utca, Március 15. úti épület előtt, Karancs Szálló mögött).

A javasolt quadratikus vízfelületek, és térbeli vízképek architektonikus rendje tovább fokozza a facsoportok és az alapsíki ornamentika hatását.

A burkolat anyagára tett javaslata a továbbtervezés szempontjából is értékes, elterítve a térbe helyezve a térségre jellemző bazaltkőhasználatát.

A pályamunka 400.000 Ft-os megvételben részesült.

13. bírálati sorszámú pályamunka

Ragszám: BE 20722609 7 HU

A pályázat koncepciója egy gyalogosforgalmat kedvezőbben kezelő, funkcionálisan együttműködő városközponti térszövet kialakítása volt. E koncepció megvalósításához jelentős forgalomtechnikai beavatkozásokat – útszelvény kitérés, forgalomkizárás – javasol.

A Rákóczi utat - a Kossuth út és a Bem út közötti szakaszon – 2 sávra szelvény kitérésre, és a sávok között fasort tervez.

A Bem út - Rákóczi út csomópontjára körforgalmat javasol. A F tér körüli utak közlekedésszervezése, így az irodaház előtti gyalogos utak kialakítása ellentétes a gyalogos közlekedés igényeivel. A Rákóczi út szelvény kitérésén kívül tett javaslataival nem értünk egyet.

A pavilonsor előtti parkolófelületet megszünteti, ami vitatható, ennek részbeni megtartása indokolt /vasút-taxi kapcsolat/.

A terv legerősebb pontja a szelvény kitérés út keleti oldalán kialakított kerékpárút, mely korrekt javaslat.

A gyalogos közlekedési irányok korrekt jelzésével a szatellit terek és a F tér kapcsolatrendszerét helyesen mutatja be.

A meglévő növényzet figyelembevételével a F térnek egy teljesen új alaprajzi és térbeli megfogalmazását adja, melynek eredménye: egy nagyléptékű, építészeti térrel „független” kertépítészeti tér.

Az új tér minden részletében kidolgozott, önmagában egy nagyon igényes, sok kerti motívumot és az új kertépítészeti irányzatot követő elemet tartalmaz (növénytelepítés, nyírott sövények, sávosan kialakított növényegyesítések, burkolati elemek).

Az átgondolt kertépítészeti kialakítás ellenére a terv nem oldja meg a F tér két térfelének összekapcsolását. Ennek oka a gyalogos átvezetés forgalomtechnikai és burkolat kialakítása a téren belül a facsoportok elhelyezése, és a zöldterületek alaprajzi kialakítása.

A burkolatok kialakítása esztétikailag kifogástalan, de nem veszi figyelembe a térrel szemben támasztott funkcionális igényeket (pl. f tér rendezvények, a Karancs Szálló bejárat el terének helyigényét). A burkolat anyaghasználatára tett javaslata jó (quadratikus térkő). Vízfelületek helykiválasztása és mérete figyelembe veszi a tér léptékét. A burkolatból feltör szök kúthoz aprózza a tér egységét. Térvilágítási javaslata az összes pályázat közül a legkidolgozottabb. Minden világítástechnikai kérdést részletesen elemez, alárendelve a tér formai kialakításának. Növényfajta jegyzéket nem ad, de telepítési méreteket közöl a m leírásban. Az önkényesen választott ellipszisek szorításában verg dve a F tér multifunkcionalitása elvész. Az észak-déli átlókra helyezett növények a tér flexibilis használatának lehetőségét korlátozzák. A tervező által javasolt utcabútorok és kiegészítő elemek praktikusak és elegánsak, a vízmedencékre tett javaslatai tetszet sek, de fenntartási, üzemeltetési szempontból ilyen mértékben nem javasolhatók. A F tér keleti és nyugati oldalának egységes burkolati kezelésével a bíráló bizottság egyetért. A Karancs szálló parkolási lehetőségének teljes kizárása kedvez tlen.

Bírálati sorszámú pályam

Ragszám: BE 20722610 6HU

A pályam a kiírást messze meghaladó módon foglalkozott a városközpont múltjával, bemutatva a korábbi beépítési és rendezési terveken megismerhető változásokat.

A tervezők a m leírásban és a tervlapon is dokumentálták azt a vélekedésüket, hogy a vasúttól nyugatra es városrész épületei is Salgótarján – F tér együttesébe tartoznak, amivel egyetértünk. A jelen pályázati feladat Salgótarján centrumára terjed ki, amely kelet – nyugati irányban a vasúttól a Március 15. utcáig, észak – déli irányban a Bem úttól a Kossuth útig terjed. A pályázati terv a F tér problémájának megoldására - szellemesen – három változatot javasol, amiből a pályázók részletesen a 3. „alternatívát” dolgozták ki a tervlapokon. Ebben a javaslatban a Pécsk utca és a Kossuth úti csomópontokban körforgalom készül, a korábbi négy sáv kettőre csökken, és az út a F tér alá vezet. A Rákóczi út mentén autóbussz leállósávot helyeznek el, és az út egyes szakaszain fásítást irányoznak el.

A „pavilon sor” el tti parkoló megsz nik, és a „19-es emlékm ” máshová helyezhet .

A F tér felszínét, keleti és nyugati oldalát egységesen és összefügg en alakítja ki. Funkcionálisan tükrözi a jelenlegi állapotot, a nyugati oldalon parkosított térrész, a keleti oldalon zöldfelületek és pihen zónák létesülnek. A Karancs szálló el tt fásított vízfelületet, a m vel dési ház el tti díszter-rendezvények terét, ett l délre szoborpark egységeket javasol. A dísztéren a városközpont meglév formarendszerében új elemek jelennek meg, a k burkolatú obeliszkok és „pneumatikus árnyékoló felh ” képében. Ugyancsak új formaelem a téren a süllyesztett út fölötti vízmedencéket is átszel íves hidak sora.

Somogyi József „Felszabadulás” szobrát kimozdítja helyér l és vele szimmetrikusan újabb szobor elhelyezését javasolja az id szakosan(?) felszerelt felh alá.

Az íves hidak által keretezett területet „vízsugaras díszter” mez k szegélyezik.

A F téren a fentiekben ismertetett formaelemek a meglév védett épületek között további hangsúlyként jelennek meg, nem a továbbfejlesztés irányát jelentik.

A három szoborpark, a díszter a tér multifunkcionalitását és flexibilitását megszünteti, és használatát lemerévíti.

A zöldfelületek kialakítását - a terv „kiállítási-tér” jellegével összhangban – a nagyvonalú térkapcsolatok, a tér irányulását és háttér építészeti hangsúlyát fokozó fasorok és mereven befelé forduló „zöld” terek jellemzik. Az új koncepció önmagában jó, de az adott helyszínt l idegen, és megvalósítása – pl. Karancs Szálló el tti „vízben úszó” facsoport – az ittlév értékes feny k és fák kivágását igényli.

A katalógus jelleggel megadott növényfajták, f leg a díszfák vonatkozásában téves, a felsorolt fajok térhatása, koronaformája ellentétes a látványtervben ábrázolttal.

A tér kertépítészeti motívumai szépek és változatosak, de pl. a tér középs szakaszán a „híd” vonaláig benyúló kazetták és a Karancs Szálló el tti vízmedence a gyalogos közlekedés akadályozói, mind a Rákóczi út, mind a Nyugati városrész felé. Az állomás el tti „virágos tér” és a kett s fasorban elhelyezett utcabútorok kialakítása átgondolt.

A térburkolat tagolása, anyaghasználata, ornamentikája igényesen kialakított, a javasolt Semmelrock típusú térk és téгла együttes használatával. A térvilágításra és az utcabútorokra tett javaslata jó. Vízfelületek mérete és sokfélesége túlzott, különösen a Karancs Szálló el tti víztükör.

A szatellit terek és a térr l nyíló passzázsok kapcsolatával, fejlesztésével nem foglalkozik. A múzeum és városháza közé tervezett üvegfedés passzázs szükségtelen, funkcionális és klimatikus okok nem indokolják.

A Rákóczi út F tér alá süllyesztése a hosszú lehajtó szakaszok miatt a f utat árokká teszi, ami egy bármennyire színvonalasan kialakított tér szomszédságában annak hatását is lerontja, és az utcát is megszünteti, kedvez tlen megoldás.

Salgótarján, 2002. január 20.

Sarló Béla sk. a bizottság elnöke
Olajos Csaba sk. a bizottság társelnöke

Kenyeres István sk. a tervpályázat el adója

Andor Anikó sk., Bodnár Benedek sk., Guzmics György sk., Harkai Miklós sk., Magyar Géza sk., Mészáros Endre sk., Rátkai Attila sk., Tamássy István sk.,
a bizottság tagjai

dr. Szaniszló Éva sk., dr. Varga Tamás sk.
a bizottság szakért i